

عنوان مقاله:

«نفثهالمصدر» در آیین ادب عربی

محل انتشار:

کوش نامه ادبیات تطبیقی، دوره 11، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسندگان:

موسی پرنیان - دانشیار رشته زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

مهسا رضایی - دانش آموخته دکترای زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

خلاصه مقاله:

کتاب نفثهالمصدر، تألیف شهاب الدین محمد زیدری نسوی از آثار تاریخی- ادبی ارزشمند قرن هفتم است؛ این کتاب به دلیل برخورداری از ویژگیهای سبکی دوره خود، دارای نثری مصنوع و فنی است که ضمن برخورداری از صنایع لفظی و معنوی کلام، استشهاد به آیات، احادیث، مثلها و شعرهای عربی نیز در آن به فراوانی صورت گرفته است. نویسنده برای آشکار ساختن مهارت خود در به کارگیری زبان عربی، با شگردهای مختلفی از شعرها و عبارتهای عربی در لابه لای نثر فارسی استفاده کرده است؛ این پژوهش بر آن است تا تأثیرگذاری زبان و ادب عرب را بر نفثهالمصدر با دیدی سبک‌شناسانه نشان دهد و چگونگی پیوند لفظی و معنوی شعرها و عبارتهای عربی را با نثر فارسی نشان دهد و اینکه شواهد عربی چگونه توانسته‌اند باعث پیوستگی کلام فارسی شوند و با چه کیفیتی این ارتباط برقرار شده است. نتایج این پژوهش توصیفی- تحلیلی به خوبی چگونگی تأثیرپذیری کتاب نفثهالمصدر از زبان و ادب عرب را نمایان ساخته و نشان میدهد که شعرها و عبارتهای عربی از سویی میتوانند به عنوان بخشی از کلام در جمله، جایگاه دستوری چون: نهاد، مفعول، مسند، متمم، قید، مضافیه و... اخذ کنند یا از حیث زیبایی‌شناسی در قالب آرایه‌های ادبی و کاربردهای بلاغی - هنری مانند: تشبیه، تمثیل، کنایه، مناظره و ایهام جلوه‌گری کنند. از سوی دیگر، شواهد عربی به خوبی توانسته‌اند ارتباطی معنایی با نثر فارسی به روشهای مختلفی چون: تلمیح، تاکید، تنظیر، توصیف، ملخص و حل معانی برقرار کنند.

کلمات کلیدی:

ادبیات تطبیقی، نفثهالمصدر، درج، تضمین، پیوند لفظی، پیوند معنوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1187935>

